

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

KDV Aventurijn

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 14 mei 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 28 februari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Aventurijn. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden.

De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe

Kinderopvangorganisatie: KDV
Aventurijn

Houder: Stichting Kinderopvang
Friesland

LRK-nummer: 326765001

Totaal aantal doelgroepeuters: 7

het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Mooi is dat ze regelmatig overleg heeft met de intern begeleider van de basisschool om te zorgen voor een geleidelijke overgang. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding van het kinderdagverblijf informeert de gemeente en ouders te weinig over de kwaliteit van de voorschoolse educatie: wat goed gaat en wat kan nog beter.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op KDV Aventurijn.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerker en de zorgcoördinator, die tevens leidinggevende is. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de leidinggevende en de vve-trainer/coach van de Stichting Kinderopvang Friesland.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het

onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
  - V Voldoende
  - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op KDV Aventurijn.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op KDV Aventurijn als voldoende. Zes van de acht standaarden zijn voldoende.

Context

KDV Aventurijn is sinds 2018 gevestigd in een IKC waarin ook een basisschool is gehuisvest. Hiermee wordt intensief samengewerkt. Aventurijn werkt met gemengde groepen van 0 tot 4 jaar. De doelgroepeuters gaan 3 dagdelen (10 uur) naar de peuteropvang. In de onderzochte groep waren 3 doelgroepeuters aanwezig.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 12 december 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden tekortkomingen vertoonden op de onderdelen voorschoolse educatie en het aantal beroepskrachten. De GGD-toezichthouder adviseert het college van de gemeente Leeuwarden om te handhaven conform het handhavingsbeleid.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op KDV Aventurijn.

3.1. Ontwikkelingsproces:

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken de thema's uit een vve-methode en werken dit uit in een planning per thema. Mooi is dat de pedagogisch medewerkers hierbij de SLO-doelen als richtsnoer gebruiken. Deze doelen hebben betrekking op het stimuleren van de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Positief is ook dat de leiding van het kinderdagverblijf contact heeft met de interne begeleider van de basisschool om materialen aan te bieden voor de pientere peuters.

In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig. De pedagogisch medewerkers kunnen peuters nog meer stimuleren tot spelend leren door bij de inrichting ook aandacht te besteden aan de ontluikende geletterd- en gecijferdheid.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat er moet gebeuren. Dit leggen ze vast in de signalenkaart. De ouders worden vooral bij het halen en brengen van hun kind geïnformeerd over de voortgang. Indien extra ondersteuning nodig is, weten de pedagogisch

medewerkers waar ze terecht kunnen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De gehele cyclus van zicht krijgen op de ontwikkeling van de peuter en doelgericht werken aan verbetering, kan specifiek en concreter. Een specifiekere analyse van de stagnatie in ontwikkeling zal leiden tot een concreter plan van aanpak waarna het gemakkelijker is te evalueren of het doel is gehaald of nog moet worden bijgesteld. Ook is het van belang vaste momenten af te spreken met ouders om de ontwikkeling van hun kind te bespreken. Ouders weten dan beter hoe aan de ontwikkeling (extra) wordt gewerkt en wat dit betekent voor de instroom in de groep 1 van de basisschool.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het effectief benutten van de tijd. In een gemengde groep van 0 tot 4 jaar zijn de verschillen tussen de kinderen erg groot. De pedagogisch medewerkers kunnen meer uit de beschikbare tijd halen door bewuster in te spelen op de verschillen tussen kinderen bij bijvoorbeeld het fruit eten, het buiten spelen en het moment van 'vrij spelen'.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf overlegt regelmatig met de intern begeleider van de basisschool om te zorgen voor een goede overdracht van informatie over de peuters en een geleidelijke instroom in groep 1. Voor de doelgroepeuters is er een 'warme overdracht'. De ambitie is om deze samenwerking uit te breiden naar het ontwikkelen van een doorgaande lijn op meerdere beleidsterreinen. Dit is een groeiproces.

De voorschool ziet ouders als partners in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. Zo ontvangt Aventurijn subsidie van de gemeente om het programma VE- Thuis uit te voeren. Voor ouders van peuters vanaf 3 jaar wordt om de 4 á 6 weken een informatieochtend georganiseerd over een inhoudelijk thema. Dit kan gaan over een thema uit het vve-programma of een informatiebijeenkomst over opvoeding. De opkomst hiervoor is wisselend. Nagedacht kan worden hoe ouders gerichter benaderd kunnen worden om deel te nemen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie:

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

Hoewel de pedagogisch medewerkers zich inspinnen om de peuters zo ver mogelijk in hun ontwikkeling te brengen, hebben zij geen doelen opgesteld voor de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool weet daarom niet precies of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie:

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog	●		

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder Stichting Kinderopvang Friesland heeft in haar

(pedagogisch) beleidsplan vastgelegd wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. De stichting hanteert een kwaliteitshandboek bestaande uit protocollen en formulieren om de kwaliteit van de voorschool aan te sturen en te bewaken. Met enige regelmaat wordt een directieoverleg georganiseerd voor alle locatieleiders die werkzaam zijn bij de stichting om samen de voortgang te bewaken. De leiding van locatie Aventurijn neemt deel aan dit overleg en volgt deze cyclus van kwaliteitszorg. In een pedagogisch werkplan is vastgelegd hoe de opvang op de Aventurijn is geregeld. In een jaarplan staat beschreven aan welke onderdelen wordt gewerkt om de kwaliteit van het kinderdagverblijf te verbeteren. Regelmatig organiseert de locatieleider een werkoverleg met de pedagogisch medewerkers om de uitvoering te bespreken. Jaarlijks komt de vve-trainer/coach (werkzaam bij de houder) langs voor observatie en consult. De GGD houdt in opdracht van de gemeente jaarlijks toezicht op de voorschoolse educatie.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Zo zien wij bijvoorbeeld in het jaarplan dat het onderdeel vve algemeen beschreven is. Niet duidelijk is wat goed gaat en aan welke specifieke onderdelen gewerkt moet worden om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verbeteren. Werken met concrete en ambitieuze doelen zal meer diepgang geven aan het planmatig en doelgericht werken aan kwaliteitsverbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als kan beter.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Daarnaast ontvangen de ouders geregeld een nieuwsbrief met de nodige informatie over de peutergroep, inclusief informatie over het thema dat aan de orde komt.

Naast deze positieve punten, die vooral gericht zijn op het goed informeren van belanghebbenden, zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan is de verantwoording over de bereikte eigen kwaliteit en resultaten. Door dit op een toegankelijke manier in beeld te brengen stimuleert dit belanghebbenden, zoals ouders en de

gemeente, tot het voeren van een actieve dialoog over de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Onderwijsinspecties bij de kinderopvang is relatief nieuw. De inspecteur van het onderwijs kijkt naar andere kwaliteitseisen dan de GGD inspecteur. Dit is voor ons een leerproces, maar we moeten concluderen dat deze inspectie ons inzicht geeft in inhoudelijke kwaliteit van de opvang. Op 6 van de 8 punten hebben we een voldoende gescoord, maar er zijn twee punten die nog voor verbetering vatbaar zijn en waar we aan gaan werken om de kwaliteit te verbeteren.

Wat opvalt is dat ons registratiesysteem met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen een duidelijk systeem is, maar het is niet inzichtelijk genoeg welke ontwikkeling kinderen doormaken. Tevens is niet duidelijk of (doelgroep) peuters met of zonder een beperkte achterstand naar de basisschool gaan.

Er zal binnenkort een VVE beleidsmedewerker worden aangesteld. De werkgroep VVE, waar ook de VVE trainer deel van uitmaakt, zullen de komende tijd een verbetertraject inzetten waarin aandacht is voor de volgende zaken: Het monitoren van de ontwikkeling van kinderen zullen we nader bekijken en met name het meten van de ontwikkeling zal extra aandacht krijgen. Het is jammer dat er wel inspanningen worden verricht om kinderen alle mogelijkheden te geven tot ontwikkeling maar dat dit niet leidt tot een goed beeld bij de start van de basisschool. Hiervoor is een cyclisch proces nodig, waar we organisatiebreed aan zullen werken. Dit geeft namelijk niet alleen een goed beeld voor ouders en pedagogisch medewerkers maar ook voor de betreffende basisschool en de gemeente.

Op locatieniveau is er een gesprek geweest met de medewerkers van de locatie om te kijken op welke wijze deze specifieke locatie verbeteringen aan te brengen. Het VVE-thuis aanbod zal een extra stimulans krijgen en ontluikende gecijferd- en geletterdheid zal een zichtbare plek krijgen op de locatie. Op het moment dat we organisatiebreed hebben vastgesteld hoe we kinderen beter in beeld krijgen qua niveau zal ook deze locatie worden meegenomen in deze werkwijze.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

